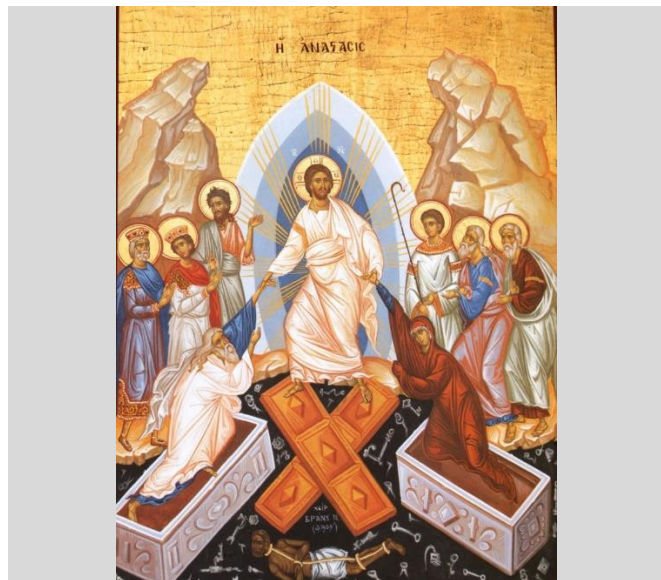

STAUROS

Č. 8 máj 2020

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Každoročne si v období po Pasche spomeniem na zmeny názvov miest a ulíc, ktoré priniesla zmena režimu začiatkom 90-tych rokov minulého storočia. Politický prevrat sa prejavil aj zmenou názvov. Spomínam to z hlbšieho dôvodu. Lebo aj v duchovnej oblasti hovoríme o prevrate. Pán Ježiš Kristus zničil vládu smrti. *Svojou smrťou premohol smrť*, spievame v tropári Paschy. A predsa po tomto víťazstve Krista slávime nedele, ktoré majú trocha zvláštne názvy. *Nedeľa o Tomášovi, O myronosičkách, O porazenom, O Samaritánke, O slepom*. Tieto názvy zaváňajú „starým režimom“. Zaváňajú režimom, keď pri moci bola smrť. Prečo sa po víťazstve Krista nad ňou tieto názvy nezmenili? Viem si predstaviť, že by to mohla byť *Nedeľa o obrátení Tomáša, Nedeľa o Kristo-nosičkách, Nedeľa o konvertovaní Samaritánky*. To by jasnejšie naznačovalo zmenu režimu.

Prečo ale takéto názvy? Myslím, že jeden z dôvodov spočíva v mojej realite. Pascha síce znamená nový život, ktorý Kristus prináša, ale mňa neustále pokúša ten život starý. Pokúša ma to Tomášove: Kým neuvidím, neverím... Doráža na mňa strach myronosičiek, ktoré v panike utekali od hrobu, lebo sa báli. Namiesto ohlasovania evanjelia som často nemý pred týmto svetom ako ony. A niečo podobné vidím aj v evanjeliu Nedele o porazenom (Jn 5, 1-15). A ono chce demaskovať starého človeka. Viacerí cirkevní otcovia si všimajú indície v tomto význame. Päť stĺporadií pri dejisku zázraku vykladajú ako päť kníh Mojžišových – teda židovskú Tóru. Človek je ochrnutý 38 rokov. V dĺžke mizérie ochrnutého niektorí vidia narážku na čas putovania Izraelitov po púšti po ich východe z egyptského otroctva. Ich vandrovanie totiž trvalo presne 38 rokov. Doba ochrnutia človeka sa tak spája s dobou „ochrnutia dôvery“ Izraela voči Bohu. Hoci vyšiel na slobodu, predsa sa neustále obzeral za „benefitmi“ otroctva.

V tomto kontexte dostáva aj otázka Pána Ježiša svoj ďalší význam: „Chceš ozdravieť?“ (Jn 5, 6) Chorý si po takom dlhom čase už mohol zvyknúť na svoju chorobu. Mohol si zvyknúť na to, že je závislý od iných, že iní sa oňho postarajú. Niektorí ľudia možno aj nevedomky môžu svoju chorobu používať na manipulovanie iných. Preto je otázka Pána Ježiša vonkoncom dôležitá: „Si pripravený vziať do svojich rúk zodpovednosť za seba a svoj život, alebo chceš byť naďalej radšej odkázaný na pomoc iných?“ A táto otázka získava svoju skutočnú hĺbku v duchovnej oblasti. Spomínam si na jednu správu ešte z 90-tych rokov. Po prevrate sa rehoľníčky

Františkánky v Prahe rozhodli urobiť z budovy, ktorú získali znova do vlastníctva, hotel. Kuriózne na tej správe bolo, že predtým tá budova slúžila ako väzenie. Komunisti v nej väznili a mučili nepriateľov režimu. A vraj to skutočne pritiahlo pozornosť. Ľudia neváhali platiť peniaze, aby mohli bývať v autenticknej väzenskej cele. Nám to znova môže poslúžiť ako hlbší obraz. Ako otázka - Či väčšina môjho snaženia nesmeruje práve tam? Že dni svojho života trávim v akejsi luxusnej cele. Kristus síce urobil prevrat, a otvoril brány väzenia, ale ja naďalej zostávam v cele svojho egoizmu. Prečo? Jeden z dôvodov je teda zvyk. Lebo som si na svoje väzenie zvykol a možno si už ani neviem predstaviť, že by som mal žiť ináč.

Okrem toho môžeme z príbehu vyčítať aj iný dôvod. Ochrnutý strávil dlhé roky v „dome milosti“ Taký je totiž preklad názvu miesta, kde čakal 38 rokov. Betsaida – „dom milosti“. Ale ten dom milosti sa v skutočnosti zmenil na „dom zásluh.“ Aby sa niekto uzdravil, musel sa do vírivky dostať ako prvý. A to prirodzene znamenalo súťaž. Nevnímam niekedy takto aj ja život viery? Že je to výhra v lotérii pre tých, ktorí si to tvrdo odpracovali alebo to majú zapísané v rodokmeni? Z evanjelia neplynie taký dojem. Pán Ježiš nechváli vieru ochrnutého v zmysle: „Chod' synu, tvoja viera ťa uzdravila...“ Ani nevidíme neodbytnosť chorého. Vidíme skôr, že ochrnutý Ježiša predtým ani nepoznal. Pýtali sa ho: „Kto ťa uzdravil? – Nevie!“ Ochrnutý si teda uzdravenie ničím nezaslúžil.

Božie slovo Nedele o porazenom nám teda kladie dôležité otázky: Chceš ozdraviť, alebo chceš naďalej žiť vo svojej luxusnej cele? Chceš ozdraviť, alebo budeš stále hľadať nové výhovorky, prečo sa to ešte nedá dnes? *A potom sú tu aj otázky z iného súdka:* Verím, že žijem v dome Božej milosti? Verím, že cirkev je tým domom? Verím, že Božia láska nie je iba výhrou v lotérii pre vybraných šťastlivcov, ale je aj pre mňa osobne?

Ježiš Kristus urobil najväčší prevrat v dejinách ľudstva. Je to prevrat Božej milosti. V živote ochrnutého človeka sa prejavil celkom jednoducho - poslušnosťou na slovo. Kristus povedal: „Vstaň!“ a ochrnutý sa po 38 rokoch na lôžku postavil. Nebol to potenciál vo vnútri ochrnutého. Bol to potenciál Ježišovho slova, ktorý ochrnutého zdvihol. Preto ponechajme názov dnešnej nedele taký, aký je: O porazenom. Lebo názov sám o sebe ešte nič nemení. Ak zmeníme názov ulice či mesta, ešte tým nezmeníme ľudí, ktorí tam žijú. Lebo rozhodnutie k zmene musíme urobiť každý sám za seba. Ja sám sa musím rozhodnúť, či zostanem porazený so svojimi výhovorkami alebo či prijmem Kristovo víťazstvo. Jedno nám evanjelium dosvedčilo jasne: Poslušnosť Kristovmu slovu prináša slobodu.

VÝROČIE „SOBORU“ A PRESUNUTÉ SPOMIENKY.

Gréckokatolícka cirkev na Slovensku si 28. apríla 2020 pripomenula smutné 70. výročie tzv. Prešovského soboru, ktorým oficiálne a verejne vyvrcholila likvidácia Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu. Vzhľadom však na pokračujúci zákaz zhromažďovania a trvanie opatrení sa všetky tieto spomienkové slávnosti posúvajú na neskôr.

V deň výročia, bola pripravená slávnosť odhalenia pamätnej tabule na múre leopoldovskej väznice. Práve v tejto väznici zomrel na následky fyzického a psychického týrania dnes už blahoslavený biskup Pavel Peter Gojdič. Po tzv. Prešovskom sobore bol totiž vo vykonštruovanom procese odsúdený komunistickým režimom na doživotie, stratu všetkých občianskych práv a finančnú pokutu 200 000 korún za velezradu a špionáž. Zomrel v deň svojich 72. narodenín 17. júla 1960.

Odhalenie pamätnej tabule tak bude pripomínať obe výročia – 70. výročie zrušenia Gréckokatolíckej cirkvi a 60. výročie odchodu do večnosti mučeníka tejto cirkvi. Okrem odhalenia pamätnej tabule na leopoldovskej väznici sa mala v spolupráci s Teologickou fakultou Trnavskej univerzity uskutočniť vedecká konferencia venovaná osobnosti blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča a 30. apríla 2020 medzinárodná vedecká konferencia na pôde Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 4. – 10. 5. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Štefan
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Jana s rodinou
Streda	<i>Polovica Päťdesiatnice</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Štefan
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * na úmysel darcov
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne veľká večiereň
5. po Pasche	O Samaritánke, 4. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: <i>večiereň</i> (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 11. – 17. 5. 2020

Pondelok	<i>Blažený hieromučeník Vasil' Hopko</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Božena a Miron
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Štefan
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Božena a Miron
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne veľká večiereň
6. po Pasche	O slepom, 4. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: <i>večiereň</i> (slovenská)

OZNAMUJEME

• Od stredy 6. 5. 2020 začneme znova sláviť sv. liturgie prístupné verejnosti v **obmedzenom režime**. Obmedzenia spočívajú v dodržiavaní nasledujúcich pokynov:

- Do chrámu vstupujeme a zostávame s prekrytými hornými dýchacími cestami (rúško, šatka apod.)
- Po vstupe do chrámu si dezinfikujeme ruky prostriedkom uloženom v pôvodnej nádobke na svätenú vodu.
- V chráme dodržiavame dvojmetrový odstup od ostatných veriacich. Toto sa nevzťahuje na členov jednej rodiny.
- Na sv. prijímanie prichádzame v dvojmetrových odstupoch a eucharistiu prijímame do ruky, pričom si ju hneď pred kňazom vložíme do úst a **neodchádzame s eucharistiou preč**.

• V stredu, 6. 5. 2020 slávime sviatok **Polovica Päťdesiatnice**. Preto bude okrem sv. liturgie o 17.00 aj sv. liturgia ráno o 7.00 v slovenskom jazyku.

• Kvôli obmedzenému počtu ľudí v chráme vzhľadom na vzdialenosti sme zvýšili počet nedeľných sv. liturgii na 4. Okrem obvyklých sv. liturgii sme pridali sv. liturgiu o 12.00 v slovenskom jazyku a o 17.00 v cirkevnoslovanskom jazyku. **Aby sme predišli prekročeniu počtu 40 veriacich na jednej sv. liturgii, prosíme Vás, aby ste sa zapísali do vytvoreného formulára:**

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1ef2cBGDbbulWc_V8oCynnog1KV21pJBuHJO79JZOWD4/edit#gid=0

Zapisovať stačí len priezvisko a zaplniť ním počet kolóniek podľa počtu účastníkov z danej rodiny. Priložený formulár obsahuje len sv. liturgie v nedeľu, 10. 5. 2020. Pre ďalšiu nedeľu (17. 5. 2020) pošleme nový formulár s prípadnými úpravami podľa aktuálnej situácie.

• Naďalej *platí výnimka z povinnosti účasti na nedeľnej a sviatočnej sv. liturgii*, takže Vás naďalej pozývame k sledovaniu bohoslužieb z nášho chrámu aj prostredníctvom internetového prenosu na odkaze: <https://www.youtube.com/channel/UC3TLgzsBUTGbCrD1R-u0QmA/live>.

• V nedeľu, 17. 5. 2020 budeme sláviť sv. liturgiu aj v rímskokatolíckom chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehniciach o 16. 00 hod.

• Počas mája 2020 sa budeme pred sv. liturgiami počas týždňa modliť o 16. 45 hod. moleben alebo časť akatistu k Presvätej Bohorodičke.

• V rámci prebiehajúceho roka „Božieho slova“ nám môže poslúžiť ako inšpirácia obrad *Intronizácie Svätého písma*. Je to obrad, pri ktorom sa Biblia postaví na osobitné miesto v domácnosti, ako v „domácej cirkvi“. Sprievodná *forma čítania Svätého písma* chce povzbudiť k tomu, aby Sv. písmo nezostalo len na čestnom mieste, ale aby sa Božie slovo v kruhu rodiny aj čítalo a počúvalo. Texty nájdete na našej farskej stránke: www.bratislava.grkatba.sk.

• Pričinením p. Lašandu a vďaka mediálnemu projektu *Logos* budú vybrané bohoslužby z nášho chrámu zahrnuté do vysielania lokálnej televízie *Zemplín*. Bolo to umožnené inštaláciou novej kamery s lepšou kvalitou prenášaného obrazu.

ĎAKUJEME

• Rodina Krajňáková darovala na chrám 100 €. *Štedrým darcom vyslovujeme úprimné „Pán Boh odmeň!“*

• Ďakujeme všetkým Vám za modlitby, vďaka ktorým môžeme naďalej zostať jedným spoločenstvom, aj keď sa fyzicky nestretávame. Ďakujeme všetkým kantorom – spevákom, ktorí naďalej robia službu, aby mohli bohoslužby v chráme pokračovať.

KONTAKT

V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717